

BOSNALIJEK D.D. SARAJEVO

Godišnji izvještaj za 2021. godinu

SADRŽAJ

	<u>Strana</u>
Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu	1 – 2
Odgovornost za odvojene finansijske izvještaje	3
Izvještaj nezavisnog revizora	4 – 7
Odvojeni izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	8
Odvojeni izvještaj o finansijskom položaju	9
Odvojeni izvještaj o promjenama na kapitalu	10
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima	11
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje	12 – 49

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2021. godinu

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH (Službene novine Federacije BiH, broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivan prikaz finansijskog položaja i poslovanja BOSNALIJEK D.D. Sarajevo-Centar, Sarajevo, Jukićeva broj 53.

1) Značajni postbilansni događaji nastali u periodu od 31.12.2021. godine do datuma predaje finansijskih izvještaja za 2021. godinu

Događaje koji su nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja prikazani su u napomeni 37 finansijskog izvještaja.

2) Procjena očekivanog budućeg razvoja

R.br.	Pozicija	2021. godina Iznos KM	Plan za 2022. godinu Iznos KM	INDEKS 3/2*100
0	1	2	3	4
1	UKUPNO PRIHODI	154.911.082	170.402.190	110
2	UKUPNO RASHODI	140.784.678	154.863.146	110
3	DOBIT (GUBITAK)	14.126.404	15.539.044	110

Navedeni podaci u tabeli prikazuju pozicije bilansa uspjeha pripremljenih u skladu sa uputama iz Pravilniku o sadržaju i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva od strane Federalnog ministarstva finansija, dok su pozicije odvojenog izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u daljem izvještaja pripremljeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, te zahtjevima MRS i MSFI.

Društvo za narednu godinu planira rast prihoda za 10%, ukupni rashodi bi trebali sporije rasti, što bi dovelo do povećanja dobiti.

3) Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem u 2021. godini su klinička istraživanja koja iznose 5.046.075 KM.

4) Informacije o otkupu vlastitih dionica i udjela

U toku 2021. godine otkupljeno je 6.973 vlastitih dionica u iznosu od 131.277 KM.

5) Informacije o poslovnim segmentima

U toku 2021. društvo vrši geografsku klasifikaciju segmenata prodaje gotovih proizvoda. Izvještavanje po segmentima je prikazano u okviru napomene 5. uz finansijske izvještaje.

6) Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja

Nisu korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja.

7) Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Kako je prikazano u Napomeni 36, Društvo je izloženo finansijskim rizicima. Modeli minimiziranja FX rizika uključuju između ostalog: definisanje cijena na višem nivou, dnevno praćenje kretanja kursa rublje i brza reakcija po potrebi, prodaja potraživanja po unaprijed definisanom fiksnom kursu za EUR valutu uz određenu naknadu, ugovaranje FX FWD/FX Opcija/SWAP transakcija, finansiranje troškova predstavništva u RUB naplaćenim kroz naplatu potraživanja.

8) Izloženost cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti poslovanje svedu na minimum finansijskih rizika. Tržišni rizik je prisutan i njime se upravlja adekvantnim cjenovnim i drugim politikama. Rizik od promjene deviznih kurseva javlja se u slučaju kad Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku deviznog kursa jer posluje sa različitim valutama. Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika izuzev tržišta Ruske Federacije uz napomenu da je isti pokriven bankarskom garancijom. Oprezno upravlja rizikom likvidnosti odžavanjem dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbjeđenje adekvantnih izvora finansiranja.

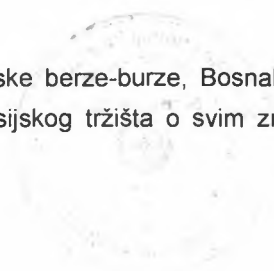
9) Mjere na zaštiti životne sredine

Bosnalijek d.d. Sarajevo je svoju odgovornost prema okolini definisao dokumentom Okolinsko usmjerenje, a sistem zaštite okoline integrirao u cjelokupni kvalitet. Svoju odgovornost prema okolini i sistem zaštite okoline zasnovao je na poštivanju zakonskih zahtjeva, dokumentiranosti svih procedura, monitoringa i izvještavanja i u konačnici sve potvrdio certifikacijom u skladu sa standardom ISO 14001. Za Bosnalijek d.d. Sarajevo je održivi razvoj cilj koji nema alternativu, te će sve dalje aktivnosti biti usmjerene na osiguranje savremenih tehnologija i opreme koja smanjuje emisije u okolinu, brigu za racionalno korištenje vode i energenata, edukaciju zaposlenih i razvijanje svijesti o potrebi stalne brige za okolinu.

10) Prikaz primjenjenih pravila korporativnog upravljanja

Bosnalijek d.d. Sarajevo je prihvatio kodeks poslovnog upravljanja za kompanije sa tržišta kapitala Federacije BiH, čime je omogućen pristup informacijama o poslovanju Društva. Bosnalijek d.d. Sarajevo i njegova Upravljačka tijela su prihvatila postojeće zakone, etičke principe i standarde poslovanja u skladu sa najboljim interesima svojih dioničara i šire društvene zajednice.

Obzirom da su dionice Bosnalijek d.d. Sarajevo uvrštene na kotaciju Sarajevske berze-burze, Bosnalijek d.d. Sarajevo je prihvatio i obavezu redovnog i transparentnog izvještavanja finansijskog tržišta o svim značajnim poslovnim procesima.

ODGOVORNOST ZA ODVOJENE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate poslovanja Bosnalijek d.d. Sarajevo ("Društvo") za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima. Iz tog razloga Uprava i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju odvojenih finansijskih izvještaja.

Pri izradi odvojenih finansijskih izvještaja, odgovornosti Uprave obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u odvojenim finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da odvojeni finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Nedim Uzunović, direktor

Bosnalijek d.d. Sarajevo

SARAJEVO

Jukićeva br. 53

Sarajevo, 9. septembar 2022. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničarima Bosnalijek d.d. Sarajevo

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju odvojenih finansijskih izvještaja Bosnalijek d.d. Sarajevo („Društvo“) koji obuhvataju odvojeni izvještaj o finansijskom položaju na 31. decembar 2021., te odvojeni izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni izvještaj o promjenama na kapitalu i odvojeni izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te napomene uz odvojene finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim potencijalnih efekata pitanja navedenih u paragrafu *Osnova za mišljenje s rezervom*, priloženi odvojeni finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2021. godine, i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje s rezervom

Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine

Kao što je objavljeno u Napomeni 13. uz odvojene finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2021. godine u okviru nematerijalne imovine, Društvo je evidentiralo licence u iznosu od 17.794 hiljada KM, te nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu od 21.045 hiljada KM koji se odnose na lijek „Enkorten“. Društvo je izvršilo procjenu nadoknadivog iznosa nematerijalne imovine na dan 31. decembra 2021. godine. Na osnovu rezultata naših revizorskih procedura, nismo mogli potvrditi da su pretpostavke korištene u procjeni adekvatne i da je nadoknadivi iznos imovine veći od knjigovodstvene vrijednosti, odnosno da li je i u kojem iznosu nastalo umanjenje vrijednosti imovine u skladu sa MRS 36. Shodno navedenom, nismo u mogućnosti procijeniti potencijalne efekte navedenog na prezentirane finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2021.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde neovisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje sa rezervom.

**MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS**

since 1845

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. Sarajevo i Deloitte Advisory Services d.o.o., Sarajevo sa svojim podružnicama Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka i Deloitte Advisory Services d.o.o., Sarajevo – Podružnica Banja Luka pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovnom društvom Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružiocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 90 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

Isticanje pitanja

Situacija u Ukrajini

Skrećemo pažnju na Napomenu 37. „Događaji nastali nakon datuma bilansa stanja“ uz odvojene finansijske izvještaje, koja opisuje poslovanje i izloženost Društva u toku 2022. godine nakon nedavnih vojnih akcija Rusije na teritoriji Ukrajine.

Naše mišljenje nije modificirano po ovom pitanju.

Ostala pitanja

Korporativno upravljanje i interne kontrole

U okviru redovne komunikacija sa članovima tijela koji su zaduženi za upravljanje (Nadzorni odbor i Odbor za reviziju), jedan od članova Nadzornog odbora je naveo postojanje značajnih slabosti u sistemu korporativnog upravljanja i internih kontrola Društva, te je izrazio sumnju u integritet menadžmenta. Takve informacije date su kao lični stav gore navedenog člana Nadzornog odbora i nisu u skladu sa izjavom Nadzornog odbora kao kolektivnog tijela kojom se potvrdilo da ne posjeduje nikakve informacije o riziku, sumnji ili saznanjima o prijevari ili nezakonitoj radnji koja se mogla desiti i koja bi materijalno uticala na finansijske izvještaje, te bilo kakve materijalne nedostatke u internim kontrolama Društva. Uprava Društva je također izjavila da nije poznato sa materijalnim nedostacima u internim kontrolama ili pitanjima korporativnog upravljanja koji bi imali materijalni uticaj na finansijske izvještaje Društva.

Prethodni revizor

Finansijske izvještaje Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2020. revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodifikovano mišljenje na te izvještaje dana 19. aprila 2021. godine.

Konsolidovani finansijski izvještaji

Skrećemo pažnju na Napomenu 2. uz odvojene finansijske izvještaje navodi da je Društvo matrica u okviru Bosnalijek Grupe i da će se konsolidovani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine izdati odvojeno. U priloženim odvojenim finansijskim izvještajima, ulaganja u zavisna i pridružena društva su iskazana po trošku sticanja. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Grupe kao cjeline može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s ovim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za našu reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanog u odjeljku osnova za mišljenje s rezervom odredili smo da će niže navedena pitanja biti ključna revizijska pitanja koje trebamo priopćiti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje za 2021. godinu se sastoje od prihoda prodaje robe i proizvoda u zemlji i inostranstvu. Prihod je jedna od važnijih mjera kojom se ocjenjuje uspješnost poslovanja društva.

Postoji rizik da su prihodi precijenjeni.

Kao što je prikazano u Napomeni 2. Pregled temeljnih računovodstvenih politika, Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga priznaju se umanjeni za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Naš revizijski pristup je obuhvatio testiranje kontrola i kao i primjenu različitih supstantivnih i analitičkih postupaka koji su kako slijedi:

- Provjerili smo dizajn i implementaciju te testirali operativnu efikasnost ključnih kontrola identificiranih kao značajne za naše dokazne postupke u procesu testiranja prihoda.
- Dokaznim postupcima koje smo primijenili, ocijenili smo da su prihodi koji su evidentirani stvarno nastali.
- Ispitivanjem u sklopu dokaznih postupaka ocijenili smo da su kupcima odobreni jedino ugovoreni popusti i količinski rabati.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju odvojene finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o odvojenim finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije. U vezi s našom revizijom odvojenih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne sa odvojenim finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave i pravilima korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Zakon o računovodstvu").

Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave i pravila korporativnog upravljanja uključuju potrebne objave kako je propisano članovima 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim odvojenim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji.
- 3) Pravila korporativnog upravljanja su pripremljena, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 43. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Društva i njegovog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije odvojenih finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje odvojenih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju odvojenih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u odvojenim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Angažovani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Adnan Bahtanović.

Yuri Sidorovich, prokurista

Adnan Bahtanović, ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

9. septembar 2022. godine

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Odvojeni izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2021.	2020.
Prihodi od prodaje	6	141.470	136.579
Prodajni, administrativni i opšti troškovi	7	(120.480)	(111.351)
Efekat promjene zaliha gotovih proizvoda i proizvodnje u toku		1.983	1.306
Ostali operativni prihodi	8	3.444	9.321
Ostali operativni rashodi	9	(16.138)	(7.020)
Finansijski prihodi	10	414	236
Finansijski rashodi	10	(1.740)	(1.896)
Kursne razlike, neto		5.173	(16.736)
Dobit prije oporezivanja		14.126	10.439
Porez na dobit	11	(1.950)	(1.518)
NETO DOBIT		12.176	8.921
<i>Ostala sveobuhvatna dobit</i>		-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT		12.176	8.921
Osnovna zarada po dionici (u KM)	12	1,35	0,99

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Odvojeni izvještaj o finansijskom položaju
 na dan 31. decembra 2021. godine
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
A K T I V A			
Dugoročna sredstva			
Nematerijalna sredstva	13	49.400	46.154
Materijalna sredstva	14	119.674	127.151
Imovina sa pravom korištenja	15	1.123	1.114
Ulaganja u zavisna društva	16	2.575	2.661
Ulaganja u pridružena društva	17	3.751	3.751
Depoziti	18	1.667	1.661
Ostala dugoročna potraživanja		117	169
Odgođena porezna imovina	11	772	745
		179.079	183.406
Tekuća sredstva			
Date pozajmice	19	5.995	5.888
Zalihe	20	27.630	28.494
Potraživanja od kupaca	21	95.110	100.550
Ostala potraživanja	22	123	1.184
Ostala imovina	23	2.553	3.767
Gotovina u banci i blagajni	24	24.302	16.038
		155.713	155.921
UKUPNO AKTIVA		334.792	339.327
P A S I V A			
Kapital			
Dionički kapital	25	90.377	90.377
Trezorske dionice	25	(346)	(207)
Dionička premija		8.565	8.565
Rezerve		45.821	45.821
Akumulirana dobit		52.247	45.264
		196.664	189.820
Dugoročne obaveze			
Obaveze po dugoročnim kreditima	26	24.363	23.282
Obaveze po finansijskom najmu	27	104	222
Obaveze po operativnom najmu	27	370	445
Dugoročna rezervisanja	28	29.367	27.707
		54.204	51.656
Tekuće obaveze			
Obaveze po kratkoročnim kreditima	26	55.568	68.563
Obaveze po finansijskom najmu	27	112	118
Obaveze po operativnom najmu	27	780	692
Obaveze prema dobavljačima	29	5.435	9.279
Ostale obaveze	30	15.895	14.378
Kratkoročna pasivna razgraničenja	31	5.041	3.845
Kratkoročna rezervisanja	28	1.093	976
		83.924	97.851
UKUPNO PASIVA		334.792	339.327

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 9. septembra 2022. godine:

Nedim Uzunović, direktor

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Odvojeni izvještaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Dionička premija	Rezerve	Akumulirana dobit	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. januara 2020.	90.377	(122)	8.561	45.821	41.594	186.231
Neto dobit za 2020. godinu	-	-	-	-	8.921	8.921
Preraspodjela dobiti	-	(86)	5	-	(5)	(86)
Objavljene dividende (Napomena 25.)	-	-	-	-	(5.247)	(5.247)
Stanje na dan 31. decembra 2020.	90.377	(208)	8.566	45.821	45.264	189.820
Neto dobit za 2021. godinu	-	-	-	-	12.176	12.176
Preraspodjela dobiti	-	(139)	-	-	139	-
Objavljene dividende (Napomena 25.)	-	-	-	-	(5.332)	(5.332)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	90.377	(346)	8.566	45.821	52.247	196.664

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	2021.	2020.
Poslovne aktivnosti		
Dobit prije oporezivanja	14.126	10.439
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizacija (Napomene 13., 14. i 15.)	16.265	12.638
Gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, neto (Napomena 9.)	21	104
(Povećanje) / smanjenje odgođene porezne imovine (Napomena 11.)	(27)	10
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto (Napomena 9.)	82	45
Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova i gotovih proizvoda (Napomena 9.)	86	906
Otpis zastarjelih i neiskorištenih zaliha sirovina i materijala (Napomena 9)	244	295
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda (Napomena 9.)	1.442	1.015
Povećanje / (smanjenje) rezervisanja, neto (Napomena 28.)	9.690	(4.425)
Manjkovi stalnih sredstava (Napomena 9.)	9	-
Prihodi od otpuštanja ukalkuliranih rabata (Napomena 6.)	(57)	(273)
Povećanje / (smanjenje) obračunatih troškova (Napomena 31.)	1.196	(3.912)
Umanjenje vrijednosti ulaganja u zavisna društva (Napomena 9.)	521	-
Prihod od kamate (Napomena 10.)	(223)	(224)
Rashodi od kamate (Napomena 10.)	1.735	1.831
<i>Novčani tokovi prije promjene u imovini i obavezama:</i>	<i>45.110</i>	<i>18.449</i>
Povećanje zaliha	(908)	(2.268)
Smanjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	5.026	11.060
Smanjenje / (povećanje) ostale imovine	1.266	(472)
(Smanjenje) / povećanje obaveza prema dobavljačima i ostalim obavezama	(2.300)	16.362
Smanjenje rezervisanja	(7.913)	344
<i>Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti</i>	<i>40.281</i>	<i>43.475</i>
Plaćena kamata	(1.636)	(1.712)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	38.645	41.763
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 14.)	(4.834)	(19.171)
Nabavka nematerijalne imovine (Napomena 13.)	(7.729)	(9.184)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	386	96
Povećanje datih pozajmica	(107)	(420)
Ulaganje u zavisna društva	(434)	-
(Smanjenje) / povećanje depozita	(6)	18
Primljene kamate	223	224
Neto novac (korišten) u ulagačkim aktivnostima	(12.501)	(28.437)
Finansijske aktivnosti		
Isplata dividende	(4.715)	(4.684)
Otplate po aranžmanima finansijskog najma	(124)	(123)
Otplate od uzetih kredita, neto	(12.014)	4.746
Otplate po aranžmanima operativnog najma	(1.027)	(1.112)
Neto novac (korišten) u finansijskim aktivnostima	(17.880)	(1.173)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	8.264	12.153
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	16.038	3.885
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	24.302	16.038

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Bosnalijek d.d. Sarajevo
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.
(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Društvo je osnovano 1951. godine.

Nakon što je prošlo kroz više organizacionih oblika, 2001. godine Društvo je upisano u sudski registar i kod Komisije za vrijednosne papire FBiH, kao dioničarsko društvo Bosnalijek Sarajevo.

Zadnje sudsko Rješenje o izmjenama podataka, broj: 065-0-Reg-19-002173, kojim su uneseni podaci o upisu liste dioničara, donio je dana 1. jula 2020. godine Opštinski sud u Sarajevu.

MBS: 65-02-0050-11.

Dana 22. marta 2005. godine Društvo je dobilo Uvjerenje o poreznoj registraciji sa identifikacijskim brojem: 4200598340009, a dana 12. novembra 2005. godine Uvjerenje o registraciji obveznika poreza na dodanu vrijednost, broj: 04/5-1/IV-17-1-5684-5780/05.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja farmaceutskih preparata.

Broj zaposlenih na 31. decembar 2021. je 685 (31. decembar 2020. 704).

Nadzorni odbor

Nedim Rizvanović	Predsjednik od 21. januara 2022. godine, član do 21. januara 2022. godine
Bernadin Alagić	Predsjednik od 25. marta 2021. godine do 21. januara 2022. godine, član do 25. marta 2021. godine i član od 21. januara 2022. godine,
Edin Dizdar	Predsjednik do 25. marta 2021., član do 27. maja 2021. godine
Vedad Tuzović	Član
Madžid Avdagić	Član od 27. maja 2021. godine
Samir Telibečirović	Član od 27. maja 2021. godine
Mirna Sijerčić	Član do 27. maja 2021. godine

Uprava

Nedim Uzunović	Direktor
Adnan Hadžić	Izvršni direktor za finansije
Mirela Spahić	Izvršni direktor za operacije

Odbor za reviziju

Edis Boloban	Predsjednik
Mirzet Ribić	Član
Haris Jahić	Član

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izveštaj o usklađenosti

Odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Zakonski okvir finansijskog izvještavanja uključuje Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj 15/21) i računovodstvene standarde koji se primjenjuju u FBiH, a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika u FBiH i koji su primjenjivi za finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021.

Vremenska neograničenost poslovanja

Odvojeni finansijski izvještaji su sačinjeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

Osnova sastavljanja izvještaja

Ovi odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu. Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim odvojenim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MRS 17 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36.

Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Društvo može pristupiti na datum mjerenja, pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Odvojeni finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama, s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM). U odnosu na USD, kurs KM na dan 31. decembra 2021. godine iznosio je 1,592566 (2020. 1,747994). Sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH zahtijeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova sastavljanja izvještaja (nastavak)

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim odvojenim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Ovi finansijski izvještaji predstavljaju odvojene finansijske izvještaje Društva pripremljene skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Kao što je objašnjeno u Napomeni 16. Društvo je matica u okviru Bosnalijek grupe, te će takođe pripremiti i konsolidovane finansijske izvještaje, koje će biti odobrene od strane Uprave. Za bolje razumijevanje Bosnalijek Grupe kao cjeline, korisnici bi trebali pročitati konsolidovane finansijske izvještaje.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje usluga se priznaje po izvršenju, a u skladu sa MSFI 15.

Subjekt treba obračunati ugovor s kupcem koji je u djelokrugu ovog Standarda samo onda kada su ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku:

(a) strane u ugovoru su odobrile ugovor (pismeno, usmeno, ili u skladu sa drugom uobičajenom poslovnom praksom) i obvezale su se da će izvršiti svoje odnosne obveze;

(b) subjekt može identificirati prava svake strane u pogledu robe ili usluga koje se prenose;

(c) subjekt može identificirati uslove plaćanja za robu ili usluge koje se prenose;

(d) ugovor je komercijalnog sadržaja (odnosno, očekuje se da će, kao rezultat ugovora, doći do promjene rizika, vremenskog okvira ili iznosa budućih novčanih tokova subjekta); i

(e) subjekt će vjerovatno naplatiti naknadu na koju će imati pravo u zamjenu za robe ili usluge koje će se prenijeti kupcu. Prilikom ocjenjivanja vjerovatnosti naplate određenog iznosa naknade, subjekt treba uzeti u obzir samo sposobnost i namjeru kupca da plati taj iznos naknade po dospijeću. Iznos naknade na koji će subjekt imati pravo može biti niži od cijene navedene u ugovoru ako je naknada promjenjiva zato što subjekt može kupcu ponuditi popust na cijenu.

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za procijenjene povrate od kupaca i rabate.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se nakon isporuke i prijenosa vlasništva. Prihodi od usluga, priznaju se umanjeno za pripadajuće poreze i popuste nakon pružanja usluga u skladu sa stepenom dovršenosti ugovora.

Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi kvalifikovanog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme kako bi bilo spremno za svoju namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak nabavke toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalifikovano sredstvo oduzimaju se od troškova posuđivanja koji su prihvatljivi za kapitalizaciju. Svi drugi troškovi posuđivanja terete odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi

Društvo kao najmoprimac

Društvo procjenjuje da li je ugovor predstavlja najam ili sadrži najam, na početku ugovora. Društvo priznaje imovinu s pravom korištenja i odgovarajuću obavezu po najmu u odnosu na sve aranžmane u kojima je najmoprimac, osim kratkoročnih najмова (definisanih kao najmovi s rokom najma od 12 mjeseci ili manje) te najмова imovine male vrijednosti (poput tableta i osobnih računara, sitnog uredskog namještaja i telefona). Za ove najmove, Društvo priznaje plaćanja najma kao operativni trošak linearno tokom trajanja najma, osim ako druga sistemska osnova nije reprezentativnija vremenskom obrascu u kojem se troše ekonomske koristi od imovine pod najmom.

Obaveza po najmu se prvobitno mjeri sadašnjom vrijednošću plaćanja najma koje se ne isplaćuje na datum početka, diskontuje se primjenom stope implicitne u najmu. Ako se ta stopa ne može lako utvrditi, najmoprimac koristi svoju inkrementalnu stopu.

Plaćanja najma uključena u mjerenje obaveze po najmu uključuju:

- Fiksna plaćanja najma (uključujući suštinski fiksna plaćanja), umanjena za sve poticaje za najam;
- Varijabilna plaćanja najma koje ovise o indeksu ili stopi, inicijalno mjerene indeksom ili stopom na dan početka;
- Iznos za koji se očekuje da će ga najmoprimac platiti prema garancijama zaostale vrijednosti;
- Cijena izvršenja opcija kupovine, ako je najmoprimac razumno siguran da će iskoristiti opcije; i
- Plaćanje penala za raskid najma, ako trajanje najma odražava korištenje mogućnosti za raskid najma.

Obaveza po najmu naknadno se mjeri povećanjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava kamate na obaveze po najmu (primjenom metode efektivne kamate) i smanjenjem knjigovodstvene vrijednosti koja odražava izvršena plaćanja najma.

Društvo preispituje obavezu po najmu (i vrši odgovarajuće usklađivanje odgovarajuće imovine s pravom korištenja) kad god:

- Trajanje najma se promijenilo ili je došlo do značajnog događaja ili promjena okolnosti koje rezultiraju promjenom procjene ostvarivanja opcije kupovine, u tom slučaju obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma korištenjem revidirane diskontne stope.
- Plaćanja najma mijenjaju se zbog promjena indeksa ili stope ili promjene očekivane isplate ispod garantovane preostale vrijednosti, u kojim slučajevima obaveza po najmu se ponovo mjeri diskontovanjem revidiranih plaćanja najma koristeći nepromijenjenu diskontnu stopu (osim ako se promjene najma ne nastaju zbog promjene promjenjive kamatne stope, u kojem se slučaju koristi revidirana diskontna stopa).
- Ugovor o najmu se modifikuje, a izmjena najma ne obračunava se kao zasebni najam, u kojem se slučaju obaveza po najmu ponovno mjeri na osnovu trajanja najma modifikovanog najma, diskontovanjem revidiranih plaćanja najma, korištenjem revidirane diskontne stope na snazi na datum izmjene.

Društvo nije izvršilo nikakve takve prilagodbe tokom prikazanih perioda.

Imovina s pravom korištenja uključuje početno mjerenje odgovarajuće obaveze po najmu, plaćanja najma izvršenih na dan ili prije početka, umanjeno za sve primljene poticaje za najam i sve početne direktne troškove. Naknadno se mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi (nastavak)

Društvo kao najmoprimac (nastavak)

Kad god Društvo ima obavezu troškova za demontiranje i uklanjanje imovine pod najmom, vraćanje mjesta na kojem se nalazi ili vraćanje predmetne imovine u stanje koje zahtijevaju uslovi i odredbe najma, rezervisanje se priznaje i mjeri prema MRS 37. U mjeri u kojoj se troškovi odnose na imovinu s pravom korištenja, troškovi su uključeni u odgovarajuću imovinu s pravom korištenja, osim ako su ti troškovi nastali za proizvodnju zaliha.

Imovina s pravom korištenja amortizuje se kroz kraće trajanje najma i vijek trajanja imovine. Ako najam prenosi vlasništvo nad osnovnom imovinom ili trošak imovine s pravom korištenja odražava da Društvo očekuje da će iskoristiti mogućnost kupovine, povezana imovina s pravom korištenja amortizuje se tokom korisnog vijeka osnovne imovine. Amortizacija počinje na dan početka najma.

Društvo primjenjuje MRS 36 kako bi utvrdilo je li imovina s pravom korištenja umanjena i vodi bilo koji utvrđeni gubitak od umanjenja vrijednosti kako je opisano u politici „Materijalna i nematerijalna imovina“.

Promjenjive najamnine koje ne ovise o indeksu ili stopi nisu uključene u mjerenje obaveze po najmu i imovine s pravom korištenja. Povezana plaćanja priznaju se kao trošak u periodu u kojem se dogodi događaj ili uslov koji pokreće te isplate i uključuju se u „Trošak najmnine“ u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Kao praktičnu olakšicu, MSFI 16 dopušta najmoprimcu da ne razdvaja komponente koje ne predstavljaju najam, već umjesto toga uzima u obzir bilo koji ugovor o najmu i povezane komponente koje ne predstavljaju najam kao jedan aranžman. Društvo nije koristilo ovu praktičnu olakšicu. Za ugovore koji sadrže komponentu najma i jednu ili više dodatnih komponenti najma ili komponenti koje ne predstavljaju najam, Društvo alocira naknadu u ugovoru svakoj komponenti najma na osnovu relativne samostalne cijene komponente najma i ukupne samostalne cijene komponenti bez koje ne predstavljaju najam.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama (KM) početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještajnog perioda primjenom važećeg kursa Centralne banke Bosne i Hercegovine na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u odvojeni izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Naknade zaposlenim

U ime svojih zaposlenika, Društvo plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Društvo plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine, na federalnom i kantonalnom nivou.

Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u odvojenom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom i internim pravilnikom o radu, Društvo je obavezno isplaćivati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno 3 prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine u periodu koji prethodi datumu penzionisanja, prema posljednjim podacima objavljenim iz Zavoda za statistiku FBiH. Društvo nema drugih planova u vezi isplate svojim zaposlenima ili Upravi poslije datuma penzionisanja u Bosni i Hercegovini. Društvo knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u trenutku njihovog dospijanja.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Tekuća poreska obaveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazanoj u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje nikada nisu oporezive ni odbitne.

Tekuća poreska obaveza Društva izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jeste iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat na osnovu razlike između knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u odvojenim finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općeniti se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj se vjeruje da će oporeziva dobiti biti raspoloživa.

Knjigovodstveni iznos odgođenog poreskog sredstva procjenjuje se na svaki datum izvještajnog perioda i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostupan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela iznosa poreskog sredstva. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist odvojenog izvještaja o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se i odgođeni porez također iskazuje u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju kada se odnose na poreze na dobit nametnute od strane iste poreske vlasti i ako Društvo može i ima namjeru podmiriti poreze na neto osnovi.

Nematerijalna stalna sredstva

Nematerijalna imovina određenog vijeka upotrebe se vrednuje po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava linearnom metodom tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Procijenjeni vijek upotrebe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda.

U izračunu amortizacije se koristi slijedeći vijek upotrebe:

Kapitalizirani razvoj	5 godina
Patenti	5 godina
Zaštitni znakovi	5 godina
Licence	5 godina

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nematerijalna stalna sredstva (nastavak)

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nematerijalne imovine iskazuju se u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema početno se vrednuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju.

Imovina u izgradnji, koje se grade u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te, za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva. Takva imovina se reklasifikuju na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu kako slijedi:

	<u>Procijenjeni vijek upotrebe</u>	<u>Stopa</u>
Zgrade	7 do 33 godina	3% - 14,3%
Postrojenja, oprema i software	3 do 15 godina	6,7% - 33,3%

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje

Na svaki datum izvještajnog perioda Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjeni nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolu Društva. Društvo kontrolu nad zavisnim društvom zasniva kada je izložena promjenjivim prinosima, ili ima pravo na iste, po osnovu sudjelovanja u subjektu i mogućnostima da utiče na te prinose posredstvom moći nad zavisnim društvom.

Ulaganja u zavisna društva su u ovim odvojenim finansijskim izvještajima prikazana po trošku stjecanja, umanjena za umanjene vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt, uključujući i neuspostavljeni subjekt kao što je partnerstvo, u kojem Društvo ima značajan uticaj, ali koji nije ni zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Ulaganja u pridružena društva su u ovim odvojenim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja, umanjena za umanjene vrijednosti individualne investicije, ukoliko je to potrebno.

Gotovina u banci i blagajni

Gotovina obuhvaća gotovinu u blagajni i stanja na računima kod banaka, kao i oročene depozite sa dospelom do tri mjeseca.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Društva određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Gdje su rezervisanja mjerena pomoću novčanih tokova koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih novčanih tokova. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, zavisno o tome šta je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu robe i direktne troškove rada i sve režijske / indirektno troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderisanog troška. Neto prodajna vrijednost predstavlja očekivanu prodajnu cijenu umanjenu za sve očekivane troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument. Finansijska imovina i obaveze se priznaju u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 (MSFI 9).

MSFI 9 Finansijski instrumenti (MSFI 9) je razvio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) kako bi zamijenio MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (MRS 39).

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Ključne razlike između MSFI-ja 9 i MRS-a 39 sažete su u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine

Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine prema MSFI 9 zamjenjuje model zasnovan na pravilima u MRS-u 39 pristupom koji zasniva klasifikaciju i mjerenje na poslovnom modelu subjekta i na novčane tokove povezane sa svakim finansijskim sredstvom.

To je dovelo do:

Ukidanja kategorija „drži se do dospjeća“, „zajmovi i potraživanja“ i „raspoloživo za prodaju“. Umjesto toga, MSFI 9 uvodi dvije kategorije: „amortizovani trošak“ i „fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“ da upotpuni „fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

Ukidanja zahtjeva za odvojenim obračunavanjem ugrađenih derivativa u finansijskoj imovini. Međutim, koncept ugrađenih derivativa finansijskih instrumenata je zadržan za finansijske obaveze i za nefinansijsku imovinu.

Uklanjanje ograničenog izuzetka za mjerenje nekotiranih vlasničkih ulaganja po trošku, a ne po fer vrijednosti, u rijetkim slučajevima u kojima je raspon razumnih mjerenja fer vrijednosti značajan i vjerovatnosti različitih procjena ne mogu se razumno procijeniti.

Na snazi od 1. januara 2018. godine, u skladu s MSFI 9, zajmovi i potraživanja se grupišu u skupine kreditnog rizika. Za ove grupe rizika izračunava se stopa neispunjavanja obaveza (default), koja se zasniva na historijskim vrijednostima za te rizične skupine.

Zajmovi, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mogu se pripisati poslovnom modelu „držanje za naplatu“, budući da se imovina drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Kao rezultat toga, potraživanja od kupaca i ostala potraživanja mjere se po amortizovanom trošku.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja obično ne sadrže materijalne komponente finansiranja jer takva imovina najčešće dospijeva u kratkom roku. Dakle, potraživanja se sastoje samo od jednog novčanog toka, tj. plaćanje glavnice, budući da je komponenta kamatne stope nula. Kao rezultat toga, potraživanja zadovoljavaju kriterij karakteristika ugovornog novčanog toka.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja raspoređuju se na različite skupine kreditnog rizika, budući da se struktura kupaca međusobno razlikuje na osnovu poslovnih aktivnosti ili se može alocirati na različita geografska tržišta (Napomena 5.).

Klasifikacija i mjerenje finansijskih obaveza

Zahtjevi MRS-a 39 uglavnom su nepromijenjeni, pri čemu se instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, a većina ostalih se mjeri po amortizovanom trošku. Međutim, u ključnoj promjeni za one finansijske obaveze označene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, MSFI 9 uvodi zahtjev da se većina promjena u fer vrijednosti koje se odnose na kreditni rizik subjekta priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a ne u bilansu uspjeha.

2. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Prema modelu „očekivanog gubitka“ u MSFI-ju 9, kreditni događaj (ili „okidač“ umanjenja vrijednosti) više se ne mora dogoditi prije priznavanja kreditnih gubitaka. Društvo će uvijek priznavati (najmanje) 12-mjesečne očekivane kreditne gubitke u bilansu uspjeha. Očekivani gubici za vijek trajanja priznaju se na imovini za koju postoji značajan porast kreditnog rizika nakon početnog priznavanja.

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca izračunava se prema „pojednostavljenom pristupu“, na osnovu očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za vijek trajanja. Model očekivanih kreditnih gubitaka je zasnovan na kretanjima historijskih gubitaka i makroekonomskih prilagođavanja u cilju postizanja stopa očekivanih kreditnih gubitaka.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu onda, i samo onda, kada su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu. Društvo je u procesu primjene navedenog standarda.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Trezorske dionice

Kada Društvo kupuje svoje dionice, plaćena naknada se oduzima od ukupnog dioničkog kapitala u obliku trezorskih dionica, dok one ne budu poništene. Kada se ovakve dionice naknadno prodaju ili se ponovno izdaju, primljena naknada neto od transakcijskih troškova, se uključuje u izdani dionički kapital.

Rezerve

Zakonske rezerve se formiraju izdvajanjem najmanje 10% ostvarene dobiti, iskazane u godišnjem izvještaju, sve dok ne dosegnu minimalan iznos od 25% dioničkog kapitala Društva.

Zarada po dionici

Društvo objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici.

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Društva ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

3.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanja“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“ – Reforma referentne kamatne stope – Faza 2, usvojeno u EU 13. januara 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 16 „Najmovi“ – Koncesije za najam povezane s Covid-19 nakon 30. juna 2021. godine, usvojeno u EU 30. augusta 2021. godine (na snazi od 1. aprila 2021. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9, usvojeno u EU 16. decembra 2020. godine (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produženo je sa 1. januara 2021. na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Društva

3.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih odvojenih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- Izmjene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – Prihodi prije namjeravane uporabe, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- Izmjene MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“ – Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.);
- Izmjene MSFI 3 „Poslovna spajanja“ – Reference na konceptualni okvir s izmjenama i dopunama MSFI 3, usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022.),
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“, uključujući izmjene i dopune MSFI 17, usvojeno u EU 19. novembra 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene i dopune različitih standarda zbog „Poboljšanja MSFI-jeva (ciklus 2018.-2020.)“ koji proizilaze iz godišnjeg projekta poboljšanja MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) prvenstveno s ciljem uklanjanja nedosljednosti i pojašnjavanja formulacija – usvojeno u EU 28. juna 2021. godine (Izmjene MSFI 1, MSFI 9 i MRS 41 na snazi su za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2022. Izmjene MSFI 16 se odnose samo na ilustrativne promjere, tako da nije naveden datum stupanja na snagu),
- MSFI 14 „Regulisana vremenska razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016.) – Evropska komisija odlučila je ne pokretati postupak odobrenja ovog privremenog standarda i pričekati konačni standard,

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

3.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objavljivanje računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija računovodstvenih procjena (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MRS 12 „Porezi na dobit“ – Odgođeni porezi povezani s imovinom i obavezama koji proizlaze iz pojedinačne transakcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.),
- Izmjene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vrijeme do okončanja istraživačkog projekta o kapitalnoj metodi),
- Izmjene MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Usporedne informacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.).

Društvo je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Društvo predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na odvojene finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 2., Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 2., Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Rezervisanja za sudske sporove

Iznos priznat kao rezervisanje za sudske sporove je najbolja procjena naknade potrebne za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, kada je veća vjerovatnost da će se obaveze izmiriti nego da neće.

Umanjenje vrijednosti potraživanja

Uprava Društva priznaje umanjenje vrijednosti za sumnjiva potraživanja na bazi procijenjenih gubitaka koji rezultiraju iz nemogućnosti dužnika da izmire svoje obaveze. Pri vrednovanju adekvatnosti ispravke vrijednosti za sumnjiva potraživanja, Uprava Društva svoju procjenu bazira na starosnoj strukturi potraživanja i otpisima iz prethodnih perioda.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Sadašnja vrijednost obaveza za otpremnine prilikom odlaska u penziju zavisi od brojnih faktora koji se određuju na aktuarskoj osnovi korištenjem brojnih pretpostavki. Promjene u ovim pretpostavkama mogu imati uticaja na knjigovodstvenu vrijednost obaveza.

Pretpostavke korištene pri određivanju iznosa neto rashoda (prihoda) za otpremnine prilikom odlaska u penziju, uključuju diskontnu stopu. Društvo određuje odgovarajuću diskontnu stopu na kraju svake godine (2021. 3,11% i 2020. 2,69%), što predstavlja kamatnu stopu koja treba da bude primijenjena prilikom određivanja sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih isplata za koje se očekuje da će biti potrebne u cilju izmirenja obaveza za penzije. Prilikom određivanja odgovarajuće diskontne stope, Društvo uzima u razmatranje kamatne stope za dugoročne depozite kod banaka.

Ostale ključne pretpostavke za otpremnine prilikom odlaska u penziju se djelimično baziraju na postojećim tržišnim uslovima.

Priznavanje prihoda i rabata

Društvo je napravilo rezervisanja za finansijske i ostale rabate. Ova rezervisanja se baziraju na analizi obaveza po ugovoru, istorijskog trgovačkog i upravljačkog iskustva. Uprava je mišljenja da su rezervisanja za finansijske i ostale rabate primjerena na temelju raspoloživih informacija.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE NEIZVJESNOSTI (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova

Uprava Društva priznala je umanjenje vrijednosti zaliha rezervnih dijelova na bazi procjene njihove iskoristivosti, kao i starosnoj strukturi zaliha. Društvo je izvršilo umanjenje vrijednosti rezervnih dijelova po stopama kako slijedi:

- umanjenje 25% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 2 godine,
- umanjenje 50% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 3 godine,
- umanjenje 75% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 4 godine,
- umanjenje 100% za rezervne dijelove koji nisu imali kretanja više od 5 godina.

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Društvo posluje u četiri osnovna geografska segmenta:

- Bosna i Hercegovina;
- Regija Adriatic;
- Regija Euroazija;
- Srednji istok i Afrika.

Za potrebe upravljanja, Društvo je trenutno organizovano u gore navedena geografska područja, te su ta područja osnova po kojoj Društvo izvještava o svojim primarnim segmentima.

Prihodi Društva od vanjskih kupaca i međusegmentni prihodi, kao i odvojeni izvještaji o finansijskom položaju prema geografskoj lokaciji koji predstavlja izvještajne segmente se nalaze detaljno u nastavku:

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2021. Po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Bliski istok, Afrika i Turska	EU	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	43.036	11.903	84.891	1.240	400	141.470
Ukupno prihodi	43.036	11.903	84.891	1.240	400	141.470

Odvojeni izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2021. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Bliski istok, Afrika i Turska	EU	Ukupno
Dugoročna imovina	176.408	971	1.700	-	-	179.079
Kratkoročna imovina	78.283	3.774	72.916	427	313	155.713
Ukupno imovina	254.691	4.745	74.616	427	313	334.792
Ukupno obaveze	133.187	1.265	2.804	185	687	138.128
Neto imovina	121.504	3.480	71.812	242	(374)	196.664

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

5. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Prihodi za godinu koja je završila 31. decembra 2020. po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Bliski istok, Afrika i Turska	EU	Ukupno
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	40.673	11.351	83.271	786	476	136.579
Ukupno prihodi	40.673	11.351	83.271	786	476	136.579

Odvojeni izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2020. godine po segmentima

	Bosna i Hercegovina	Regija Adriatic	Regija Euroazija	Bliski istok, Afrika i Turska	EU	Ukupno
Dugoročna imovina	180.501	1.181	1.721	3	-	183.406
Kratkoročna imovina	73.533	8.063	73.940	130	255	155.921
Ukupno imovina	254.034	9.244	75.661	133	255	339.327
Ukupno obaveze	146.165	1.587	905	850	-	149.507
Neto imovina	107.869	7.657	74.756	(717)	255	189.820

6. PRIHODI OD PRODAJE

	2021.	2020.
Prihodi od prodaje u inostranstvu	98.370	95.627
Prihodi od prodaje u zemlji	42.910	40.646
Pružene usluge	133	33
Prihod od otpuštanja ukalkulisanih rabata kupcima	57	273
	141.470	136.579

7. PRODAJNI, ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI

	2021.	2020.
Troškovi zaposlenih	34.484	33.145
Utrošeni materijal	27.586	27.430
Marketing i reprezentacija	19.995	17.926
Amortizacija (napomene 13., 14. i 15.)	16.265	12.638
Profesionalne i ostale usluge	5.078	4.336
Utrošena energija	3.529	3.633
Troškovi ugovora o djelu	2.675	2.082
Održavanje	2.364	2.414
Transport	2.222	2.317
Troškovi osiguranja	1.569	1.608
Troškovi službenih putovanja	751	413
Troškovi robe	749	313
Registracija i kontrola lijekova	587	690
Edukacija	576	328
Telefonske usluge	519	512
Bankarske usluge	312	356
Komunalni troškovi	257	177
Troškovi zakupa	176	134
Ostali troškovi	786	899
	120.480	111.351

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	2021.	2020.
Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha (Napomena 20.)	870	67
Prihodi od subvencija	392	318
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za otpremnine (Napomena 28.)	114	42
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za bonuse Uprave	50	-
Naplaćena prethodno umanjenja potraživanja (Napomena 21.)	5	377
Prihodi od otpuštanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 28.)	-	6.035
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore, neto (Napomena 28.)	-	30
Ostali prihodi	2.013	2.452
	3.444	9.321

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz odvojene finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

9. OSTALI OPERATIVNI RASHODI

	2021.	2020.
Povećanje rezervisanja za otkup dionica, neto (Napomena 28.)	5.497	1.606
Rezervisanja za sudske sporove i penale i kazne, neto (Napomena 28.)	4.121	-
Rezervisanja za bonuse	1.542	1.167
Otpis proizvodnje u toku i gotovih proizvoda	1.442	1.015
Umanjenja vrijednosti ulaganja u zavisna društva (Napomena 16.)	521	-
Donacije i sponzorstvo	449	336
Otpis zaliha sirovina i materijala	244	295
Rezervisanja za otpremnine, neto (Napomena 28.)	109	76
Umanjenje vrijednosti zaliha robe i gotovih proizvoda i rezervnih dijelova, neto (Napomena 20.)	86	906
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto (Napomena 21.)	82	45
Rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore, neto (Napomena 28.)	77	-
Gubitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine, neto	21	104
Manjkovi stalnih sredstava	9	-
Ostali rashodi	1.938	1.470
	16.138	7.020

10. FINANSIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	2021.	2020.
<u>Prihodi od finansiranja:</u>		
Kamate	149	147
Finansijski prihodi sa povezanim licima	74	77
Ostali finansijski prihodi	190	11
	414	236
<u>Rashodi od finansiranja:</u>		
Kamate po uzetim kreditima	1.672	1.814
Kamate po operativnom najmu	55	47
Kamate po finansijskom najmu	8	13
Ostali troškovi po kamatama	5	22
	1.740	1.896

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

11. POREZ NA DOBIT

Ukupan porez priznat u odvojenom izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se može prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Tekući porez na dobit	1.977	1.508
Odgođeni porez na dobit	(27)	10
	<u>1.950</u>	<u>1.518</u>
	2021.	2020.
Dobit poslovne godine	14.126	10.438
Rashodi koji se ne priznaju u poreskom bilansu:		
- Porez po odbitku	88	268
- Usklađivanje vrijednosti zaliha (vidi Napomenu 9.)	86	906
- Reprezentacija	708	357
- Rezervisanja	14.305	9.088
- Ranije nepriznata rezervisanja	(11.191)	(8.599)
- Drugi rashodi	2.003	2.566
- Ostalo	(352)	55
Oporeziva dobit	<u>19.773</u>	<u>15.079</u>
Tekući porez na dobit	<u>1.977</u>	<u>1.508</u>
Efektivna poreska stopa za godinu (%)	<u>14%</u>	<u>14%</u>

11.1. Promjene u odgođenoj poreznoj imovini

	2021.	2020.
Stanje na početku godine	745	755
Povećanje / (smanjenje) za odgođeni porezni period	27	(10)
Stanje na kraju godine	<u>772</u>	<u>745</u>

12. OSNOVNA ZARADA PO DIONICI

	2021.	2020.
Neto dobit (u KM)	12.176.316	8.920.684
Ponderisani prosječan broj redovnih dionica za izračunavanje dobiti po dionici	9.022.532	9.021.500
Zarada po osnovnoj i razvodnjenoj dionici (u KM)	<u>1,35</u>	<u>0,99</u>

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

13. NEMATERIJALNA STALNA SREDSTVA

13.1. Nematerijalna stalna sredstva na dan 31. decembra 2020. godine

	Licence	Softwer	Registracija lijekova	Ulaganja u tuđu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Na dan 1. januara 2020.	10.756	7.274	2.549	61	32.206	52.846
Nabavke	-	-	-	-	9.184	9.184
Prenos sa sred. u pripremi	93	3.888	496	-	(4.477)	-
Rashodovanje	-	(155)	(8)	(1)	-	(164)
Na dan 31. decembra 2020.	10.849	11.007	3.037	60	36.913	61.866

Ispravka vrijednosti

Na dan 1. januara 2020.	8.330	3.499	1.068	41	-	12.938
Amortizacija za 2020.	835	1.594	491	12	-	2.932
Rashodovanje	-	(155)	(3)	-	-	(158)
Na dan 31. decembra 2020.	9.165	4.938	1.556	53	-	15.712

Sadašnja vrijednost

Na dan 31. decembra 2019.	2.426	3.775	1.481	20	32.206	39.908
Na dan 31. decembra 2020.	1.683	6.069	1.481	7	36.913	46.154

13.2. Nematerijalna stalna sredstva na dan 31. decembra 2021. godine

	Licence	Softwer	Registracija lijekova	Ulaganja u tuđu imovinu	Sredstva u pripremi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>						
Na dan 1. januara 2021.	10.849	11.007	3.037	60	36.913	61.866
Nabavke	-	-	-	-	7.729	7.729
Prenos sa sred. u pripremi	18.453	1.469	409	-	(20.331)	-
Rashodovanje	(2.135)	(18)	(592)	-	-	(2.745)
Na dan 31. decembra 2021.	27.167	12.458	2.854	60	24.311	66.850

Ispravka vrijednosti

Na dan 1. januara 2021.	9.166	4.938	1.555	53	-	15.712
Amortizacija za 2021.	1.086	2.367	528	4	-	4.085
Rashodovanje	(1.735)	(17)	(595)	-	-	(2.347)
Na dan 31. decembra 2021.	8.617	7.288	1.488	57	-	17.450

Sadašnja vrijednost

Na dan 31. decembra 2020.	1.683	6.069	1.482	7	36.913	46.154
Na dan 31. decembra 2021.	18.550	5.170	1.366	3	24.311	49.400

Na dan 31. decembra 2021. godine, najznačajniji iznos nematerijalnih sredstava se odnosi na aktivirane licence u iznosu od 17.794 hiljada KM, te nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu od 21.045 hiljada KM, a koji su vezani za lijek Enkorten.

14. MATERIJALNA STALNA SREDSTVA

14.1. Materijalna stalna sredstva na dan 31. decembra 2020. godine

	Zemljište i građevine	Oprema	Sredstva u pripremi	Avansi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Na dan 1. januara 2020.	109.240	85.970	58.924	2.032	256.166
Nabavke	-	-	3.167	16.004	19.171
Prenos sa sredst. u pripremi	28.126	30.965	(59.091)	-	-
Rashodovanje	(225)	(1.746)	-	-	(1.971)
Realizovani avansi	-	-	-	(17.380)	(17.380)
Na dan 31. decembra 2020.	137.141	115.189	3.000	656	255.986
<u>Ispravka vrijednosti</u>					
Na dan 1. januara 2020.	55.539	66.477	-	-	122.016
Amortizacija za 2020.	3.396	5.200	-	-	8.596
Rashodovanje	(145)	(1.632)	-	-	(1.777)
Na dan 31. decembra 2020.	58.790	70.045	-	-	128.835
<u>Sadašnja vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2019.	53.701	19.493	58.924	2.032	134.150
Na dan 31. decembra 2020.	78.351	45.144	3.000	656	127.151

14.2. Materijalna stalna sredstva na dan 31. decembra 2021. godine

	Zemljište i građevine	Oprema	Sredstva u pripremi	Avansi	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Na dan 1. januara 2021.	137.140	115.189	3.000	656	255.985
Nabavke	-	-	(179)	5.013	4.834
Prenos sa sredst. u pripremi	8	1.654	(1.662)	-	-
Rashodovanje	-	(654)	-	-	(654)
Realizovani avansi	-	-	-	(1.142)	(1.142)
Na dan 31. decembra 2021.	137.148	116.189	1.159	4.527	259.023
<u>Ispravka vrijednosti</u>					
Na dan 1. januara 2021.	58.790	70.045	-	-	128.835
Amortizacija za 2021.	4.314	6.835	-	-	11.149
Rashodovanje	-	(635)	-	-	(635)
Na dan 31. decembra 2021.	63.104	76.245	-	-	139.349
<u>Sadašnja vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2020.	78.350	45.144	3.000	656	127.150
Na dan 31. decembra 2021.	74.044	39.944	1.159	4.527	119.674

14.3. Založna prava na materijalna stalna sredstva

Društvo je založilo materijalna stalna sredstva u neto knjigovodstvenoj vrijednosti od približno 79.868 hiljada KM (31. decembar 2020. 82.042 hiljada KM).

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

15. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠTENJA

15.1. Imovina sa pravom korištenja na dan 31. decembra 2020. godine

	Nekretnine	Vozila	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Na dan 1. januara 2020.	819	1.868	2.687
Povećanje	77	195	272
Smanjenje	(6)	(85)	(91)
Na dan 31. decembra 2020.	890	1.978	2.868
<u>Akumulirana amortizacija</u>			
Na dan 1. januara 2020.	410	325	735
Amortizacija perioda	435	675	1.110
Smanjenje	(6)	(85)	(91)
Na dan 31. decembra 2020.	839	915	1.754
<u>Sadašnja vrijednost</u>			
Na dan 31. decembra 2020.	51	1.063	1.114

15.2. Imovina sa pravom korištenja na dan 31. decembra 2021. godine

	Nekretnine	Vozila	Ukupno
<u>Nabavna vrijednost</u>			
Na dan 1. januara 2021.	890	1.978	2.868
Povećanje	1.040	-	1.040
Smanjenje	(813)	-	(813)
Na dan 31. decembra 2021.	1.117	1.978	3.095
<u>Akumulirana amortizacija</u>			
Na dan 1. januara 2021.	839	915	1.754
Amortizacija perioda	372	659	1.031
Smanjenje	(813)	-	(813)
Na dan 31. decembra 2021.	398	1.574	1.972
<u>Sadašnja vrijednost</u>			
Na dan 31. decembra 2021.	719	404	1.123

16. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA

	Datum osnivanja	Vlasništvo	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<u>Farmaceutska industrija</u>				
BL Pharma Deutschland GmbH	15.05.2018.	100 %	2.009	2.009
Bosnalijek d.o.o. Moskva	31.07.2015.	100 %	1.491	1.056
Bosnalijek d.o.o. Beograd	14.07.2015.	100 %	213	213
Bosnalijek DOEL Skopje	14.12.2016.	100 %	203	203
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	08.02.2005.	100 %	5	5
			3.921	3.486
Minus: Umanjenje vrijednosti			(1.346)	(825)
			2.575	2.661

Vrijednosno usklađenje se odnosi na Bosnalijek d.o.o. Beograd u iznosu od 213 hiljada KM i Bosnalijek d.o.o. Moskva u iznosu od 1.133 hiljade KM.

16. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju vrijednosti ulaganja u zavisna društva bile su kako slijedi:

	2021.	2020.
Stanje na 1. januar	825	825
Umanjenja vrijednosti ulaganja u zavisna društva – Bosnalijek d.o.o. Moskva (Napomena 9.)	521	-
Stanje na 31. decembar	1.346	825

16.1. Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembra 2020. godine

	Ukupna imovina	Registr. kapital	Ukupni kapital	Prihod	Dobit/ (gubitak) za godinu
BL Pharma Deutschland GmbH	1.961	2.005	1.947	1	(15)
Bosnalijek d.o.o. Moskva	192	851	186	8	(160)
Bosnalijek d.o.o. Beograd	-	219	(1)	-	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	206	203	203	5	1
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	1	5	1	-	-

16.2. Finansijske informacije o zavisnim društvima na dan 31. decembra 2021. godine

	Ukupna imovina	Registr. kapital	Ukupni kapital	Prihod	Dobit/ (gubitak) za godinu
BL Pharma Deutschland GmbH	1.961	2.005	1.947	1	(19)
Bosnalijek d.o.o. Moskva	192	851	186	-	(303)
Bosnalijek d.o.o. Beograd	-	219	(1)	-	-
Bosnalijek DOEL Skoplje	206	203	203	5	1
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	1	5	1	-	(7)

17. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

	Djelatnost	% udjela	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Pharmamed d.o.o. Travnik	Proizvodnja farmaceutskih proizvoda	30	3.750	3.750
OIF Lilium Global Sarajevo	Otvoreni investicioni fond	-	1	1
			3.751	3.751

Promjene vrijednosti ulaganja u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	3.751	3.781
Naplata dividende	(74)	(30)
Potraživanje od Pharmamed d.o.o. Travnik za izglasanu dividendu	74	-
Stanje na dan 31. decembra	3.751	3.751

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

17. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

17.1. Finansijske informacije o pridruženim društvima na dan 31. decembra 2020. godine

	Ukupna imovina	Registr. kapital	Ukupni kapital	Prihod	Dobit/ (gubitak) za godinu
Pharmamed d.o.o. Travnik	11.945	2.979	6.616	12.653	821
OIF Liliium Global Sarajevo	6.443	9.505	6.425	403	507

17.2. Finansijske informacije o pridruženim društvima na dan 31. decembra 2021. godine

	Ukupna imovina	Registr. kapital	Ukupni kapital	Prihod	Dobit/ (gubitak) za godinu
Pharmamed d.o.o. Travnik	10.691	2.979	7.193	13.118	823
OIF Liliium Global Sarajevo	6.865	9.956	6.865	34	(10)

18. DEPOZITI

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Sparkasse Bank d.d. BiH Sarajevo (namjenski depozit kao osiguranje dugoročnog kredita, sa dospeljećem 5. augusta 2024.)	1.600	1.600
Ostali depoziti (Rusija i Ukrajina)	67	61
	1.667	1.661

19. DATE POZAJMICE

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Pozajmice nepovezanim pravnim licima	5.995	5.888
	5.995	5.888

Date pozajmice se odnose na kratkoročne i dugoročne pozajmice date nepovezanim pravnim licima, sa dospeljećem do 36 mjeseci koje dospeljevaju 30. juna 2022., te 6. maja 2023. godine, sa godišnjom kamatnom stopom u rasponu od 1,87% i 2,5%, koje su osigurane mjenicama.

20. ZALIHE

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Sirovine i materijal i rezervni djelovi	18.388	18.529
Gotovi proizvodi	10.269	11.442
Proizvodnja u toku	1.430	1.625
Trgovačka roba	115	345
Manje: Umanjenje vrijednosti	(2.572)	(3.447)
	27.630	28.494

20. ZALIHE (NASTAVAK)

Promjene na umanjenju zaliha bile su kako slijedi:

	2021.	2020.
Stanje na 1. januar	3.447	1.698
Povećanje (Napomena 9.)	86	906
Usklađivanje vrijednosti zaliha (Napomena 8.)	(870)	(67)
Ostala umanjenja	-	910
Otpis	(91)	-
Stanje na 31. decembar	2.572	3.447

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Kupci u inostranstvu	77.461	70.232
Kupci u zemlji	25.386	37.384
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	11.273	11.251
	114.120	118.867
<i>Manje: Umanjenje ukalkulisani popusti</i>	(7.393)	(6.794)
<i>Manje: Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca (Napomena 21.1.)</i>	(11.617)	(11.523)
	95.110	100.550

Prosječan period naplate potraživanja od kupaca je 259 dana (31. decembar 2020: 284 dana). Na dan 31. decembra 2021. godine, od ukupnog salda potraživanja od kupaca iznos od 70.067 hiljada KM odnosio se na potraživanje od CJSC CV PROTEK, Rusija trenutno najvećeg kupca (31. decembar 2020: 68.635 hiljada KM). Društvo je osiguralo potraživanja od PROTEK-a plativom bankovnom garancijom kod Sberbank of Russia u iznosu od 2.800.000.000 rubalja, što na 31. decembar 2021. godine iznosi 64.512 hiljada KM.

21.1. Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca

	2021.	2020.
Stanje na dan 1. januara	11.523	12.303
Povećanje (Napomena 9.)	82	45
Kursne razlike	17	-
Otpis	-	(448)
Naplaćeno tokom godine (Napomena 8.)	(5)	(377)
Stanje na dan 31. decembra (vidi Napomenu 21.)	11.617	11.523

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)**21.2. Starosna struktura potraživanja od kupaca**

	2021.	2020.
Nedospjela potraživanja	84.574	83.501
0 – 30 dana	5.376	3.522
31 – 90 dana	3.217	6.363
91 – 180 dana	1.537	2.674
181 – 360 dana	406	4.490
Preko 360 dana	-	-
	95.110	100.550

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Factoring	32.925	32.925
Ostalo	182	378
Cesije	55	149
Akontacija poreza na dobit	-	912
	33.162	34.364
<i>Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja</i>	<i>(33.039)</i>	<i>(33.180)</i>
	123	1.184

Najznačajni iznos potraživanja se odnosi na potraživanja po osnovu faktoringa od društva Maksimus Holding d.o.o. Celje gdje je tokom 2017. i 2018. godine izvršeno umanjenje vrijednosti po osnovu zastare i nemogućnosti naplate.

23. OSTALA IMOVINA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Unaprijed plaćeni troškovi	1.138	1.317
Dati avansi	1.415	2.450
	2.553	3.767

24. GOTOVINA U BANCIMA I BLAGAJNI

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Transakcijski računi u bankama	19.584	3.682
Devizni računi u bankama	4.644	11.762
Depoziti	42	568
Blagajne	32	26
	24.302	16.038

Bosnalijek d.d. Sarajevo**Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2021.***(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)***25. DIONIČKI KAPITAL**

Dionički kapital prema knjigovodstvenoj evidenciji, na dan 31. decembra 2021. godine, možemo prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
9.037.687 običnih dionica	90.377	90.377
Minus: trezorske dionice	<u>(346)</u>	<u>(207)</u>
	<u>90.031</u>	<u>90.170</u>

Dioničari Društva sa običnim (redovnim) dionicama, prema Registru vrijednosnih papira u FBiH, na dan 31. decembra 2021. godine mogu se prikazati kako slijedi:

	%	31. decembar 2021.	%	31. decembar 2020.
KBC Euro Credit Capital, Malta	23,67	21.315	23,67	21.348
AS Holding d.o.o. Tešanj	15,56	14.012	15,56	14.034
Sberbank BH d.d. Sarajevo – skrbnički	10,72	9.651	8,44	7.610
The Economic and Social Development Fund, Libija	7,60	6.846	7,60	6.857
JAMP s.r.o., Slovačka	6,61	5.948	5,70	5.137
5.399 ostalih dioničara pravnih i fizičkih lica	35,83	32.258	39,02	35.184
	100	<u>90.031</u>	100	<u>90.170</u>

Nominalna vrijednost jedne obične (redovne) dionice iznosi 10 KM. Ukupan broj dionica je 9.037.687. Dioničari su u toku 2021. godine donijeli odluku o rasporedu ostatka neraspoređene dobiti iz 2020. godine i to u iznosu od 5.332 hiljada KM na ime dividende, koja je do kraja 2021. godine isplaćena u ukupnom iznosu od 4.715 hiljada KM (2020.: 5.247 hiljada KM).

26. OBAVEZE PO KREDITIMA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dugoročni krediti		
Sindicirani kredit - Intesa SanPaolo banka, UniCredit Banka, Raiffeisen Bank (35.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 2,35%; dospijeće 2. aprila 2025. godine)	20.681	27.576
Intesa SanPaolo (6.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 2,75%; dospijeće: 30. aprila 2026. godine)	6.000	-
Intesa SanPaolo (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 2,75%; dospijeće: 11. maja 2026. godine)	2.000	-
Union Banka (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 2,25%; dospijeće 9. aprila 2026. godine)	1.746	-
Sparkasse Bank (4.234.000 KM; godišnja kamatna stopa 3,03%; dospijeće 28. februara 2023. godine)	1.080	1.976
Union Banka (5.000.000 KM, godišnja kamatna stopa 1,64%, dospijeće 16. jula 2022. godine)	990	2.667
	<u>32.497</u>	<u>32.219</u>
Minus: tekuće dospijeće	<u>(8.134)</u>	<u>(8.937)</u>
	<u>24.363</u>	<u>23.282</u>

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

26. OBAVEZE PO KREDITIMA (NASTAVAK)

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Kratkoročni krediti		
Addiko Bank d.d. Sarajevo (3.900.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,90%; dospijeće: 21. septembra 2022. godine)	3.900	-
Sparkasse Bank d.d. (2.500.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,10%; dospijeće: 31. marta 2022. godine)	2.500	-
Raiffeisen Bank d.d. BH Sarajevo - overdraft (5.600.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,60%; datum dospijeća: 31. augusta 2022. godine)	2.228	4.562
Addiko Bank d.d. Sarajevo (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,90%; dospijeće: 13. jula 2022. godine)	2.000	-
Addiko Bank d.d. Sarajevo (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,90%; dospijeće: 14. jula 2022. godine)	2.000	-
NLB Banka d.d. (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,80%; datum dospijeća: 29. oktobra 2022. godine)	2.000	-
NLB Banka d.d. (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,80%; datum dospijeća: 15. septembra 2022. godine)	2.000	-
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (2.500.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,00%; dospijeće: 10. marta 2022. godine)	1.500	-
Union Banka d.d. Sarajevo (1.350.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 25. oktobra 2022. godine)	1.350	-
Unicredit Bank d.d. Mostar - overdraft (1.950.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,80%; datum dospijeća: 9. maj 2022. godine)	1.209	1.946
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 7. januara 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 8. januara 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 11. januara 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. januara 2022. godine)	1.000	-
Addiko Bank d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,90%; dospijeće: 16. jula 2022. godine)	1.000	-
Union Banka d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 25. oktobra 2022. godine)	1.000	-
Sparkasse Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,10%; dospijeće: 25. augusta 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 27. marta 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 28. marta 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 29. marta 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 30. marta 2022. godine)	1.000	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 30. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 3. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. marta 2022. godine)	1.000	-

26. OBAVEZE PO KREDITIMA (NASTAVAK)

Kratkoročni krediti (nastavak)	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 7. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 7. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 8. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 8. marta 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 8. marta 2022. godine)	1.000	-
Sparkasse Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,20%; dospijeće: 31. decembra 2022. godine)	1.000	-
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 20. novembra 2021. godine)	997	-
Union Banka d.d. Sarajevo (650.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 18. novembra 2022. godine)	650	-
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 13. januara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 14. januara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 15. januara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 4. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
Intesa SanPaolo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 6. februara 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 4. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 7. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 7. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 9. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 9. marta 2021. godine)	-	1.000
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 10. marta 2021. godine)	-	1.000

Bosnalijek d.d. Sarajevo
 Napomene uz odvojene finansijske izvještaje
 za godinu završenu 31. decembra 2021.
 (svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

26. OBAVEZE KREDITIMA (NASTAVAK)

Kratkoročni krediti (nastavak)

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
UniCredit Bank d.d. (1.000.000; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće 10. marta 2021. godine)	-	1.000
Addiko Bank d.d. Sarajevo (3.900.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,90%; dospijeće 1. oktobra 2021. godine)	-	3.900
Addiko Bank d.d. Sarajevo (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,75%; dospijeće 25. augusta 2021. godine)	-	3.000
Addiko Bank d.d. Sarajevo (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,75%; dospijeće 25. augusta 2021. godine)	-	2.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (3.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,00%; dospijeće: 10. marta 2021. godine)	-	3.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo (2.500.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,00%; dospijeće: 14. marta 2021. godine)	-	2.500
Union Banka d.d. Sarajevo (650.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 24. oktobra 2021. godine)	-	650
Union Banka d.d. Sarajevo (1.350.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 26. oktobra 2021. godine)	-	1.350
Sberbank d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,95%; dospijeće: 9. marta 2021. godine)	-	1.000
Sberbank d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,95%; dospijeće: 9. marta 2021. godine)	-	1.000
Sberbank d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,95%; dospijeće: 9. marta 2021. godine)	-	1.000
Sberbank d.d. Sarajevo (1.700.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,95%; dospijeće: 9. marta 2021. godine)	-	1.700
NLB Banka d.d. (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,80%; datum dospijeća: 17. marta 2021. godine)	-	2.000
NLB Banka d.d. (2.000.000 KM; godišnja kamatna stopa 1,80%; datum dospijeća: 24. jula 2021. godine)	-	2.000
Sparkasse Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,20%; dospijeće: 25. augusta 2021. godine)	-	1.000
Sparkasse Bank d.d. (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 2,20%; dospijeće: 25. augusta 2021. godine)	-	1.000
Union Banka d.d. Sarajevo (1.000.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,85%; dospijeće: 26. novembra 2021. godine)	-	1.000
ASA Bank d.d. (2.400.000 KM; godišnja kamatna stopa: 1,50%; dospijeće: 26. februara 2021. godine)	-	2.400
Sparkasse Bank d.d. BH Sarajevo - overdraft (1.500.000 KM; godišnja kamatna stopa 2,20%; datum dospijeća: 14. august 2021. godine)	-	1.499
	47.334	59.507
Više: tekuće dospijeće dugoročnih kredita	8.135	8.937
Više: obaveze za kamate	99	119
	55.568	68.563
	79.931	91.845
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Kreditni dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
- u roku od godine dana	55.568	68.563
- u drugoj godini	9.537	8.277
- od treće do uključivo pete godine	14.826	15.005
	79.931	91.845

27. OBAVEZE PO FINANSIJSKOM I OPERATIVNOM NAJMU

	Minimalna plaćanja po finansijskom najmu		Sarašnja vrijednost minimalnih plaćanja po finansijskom najmu	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>a) Finansijski najam</i>				
<u>Iznos plaćanja po finansijskom najmu:</u>				
Do jedne godine	112	118	107	113
Od druge do pete godine	104	222	102	211
	<u>216</u>	<u>340</u>	<u>209</u>	<u>324</u>
Minus: budući troškovi plaćanja	(7)	(16)		
	<u>209</u>	<u>324</u>		
Iznosi sa dospjećem preko 12 mjeseci	102	211		
Iznosi sa dospjećem do 12 mjeseci	107	113		
	<u>209</u>	<u>324</u>		

Društvo ima 26 aranžmana (31. decembar 2020.; 26 aranžmana) finansijskog najma za vozila, ukupne neto knjigovodstvene vrijednosti u iznosu 389 hiljada KM (31. decembar 2020.; 497 hiljada KM). Prosječni period najma je 5 godina.

Prosječna godišnja efektivna kamatna stopa na imovinu primljenu pod najmom iznosila je 3,83% (31. decembar 2020. 3,76%). Kamatne stope su utvrđene fiksno na datum potpisivanja ugovora. Prosječni period najma je 5 godina. U iznos na 31. decembar 2021. godine je uključen iznos buduće kamate od 7 hiljada KM.

Svi ugovori o najmu predviđaju otplatu u fiksним ratama i nisu sklopljeni nikakvi aranžmani kojima bi se uslovljavalo plaćanje u okviru najma. Sve obaveze za najam iskazane su u EUR.

Obaveze Društva po osnovu finansijskog najma osigurane su zalogom nad imovinom pod najmom upisanim u korist davaoca najma.

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>b) Operativni najam</i>		
Uključeno u finansijske izvještaje kao:		
Dugoročne obaveze	370	445
Kratkoročne obaveze	<u>780</u>	<u>692</u>
	<u>1.150</u>	<u>1.137</u>
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
<i>Analiza po dospjeću:</i>		
1. godina	780	692
2. godina	370	445
3. godina	-	-
4. godina	-	-
5. godina	-	-
	<u>1.150</u>	<u>1.137</u>

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz odvojene finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

28. DUGOROČNA I KRATKOROČNA REZERVISANJA

	Kratkoročna		Dugoročna	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Sudski sporovi	-	-	19.020	22.674
Otkup dionica zaposlenih	101	61	9.832	4.513
Otpremnine pri odlasku u penziju	-	-	515	520
Neiskorišteni godišnji odmori	992	915	-	-
	1.093	976	29.367	27.707

28.1. Promjene na rezervisanjima koje nisu porezno dopustive prikazane su kako slijedi:

	Otkup dionica od zaposlenih	Sudski sporovi	Otpremnine pri odlasku u penziju	Neiskorišteni godišnji odmori	Ukupno
Stanje 31. decembra 2019.	3.057	28.276	486	945	32.764
Dodatna priznata rezervisanja, neto (Napomene 8. i 9.)	1.606	-	34	(30)	1.610
Prihod od otpuštanja rezervisanja (Napomena 8.)	-	(6.035)	-	-	(6.035)
Isplate	(89)	433	-	-	344
Stanje 31. decembra 2020.	4.574	22.674	520	915	28.683
Dodatna priznata rezervisanja (Napomena 9.)	5.497	4.121	-	77	9.695
Prihod od otpuštanja rezervisanja, neto (Napomena 8.)	-	-	(5)	-	(5)
Isplate	(138)	(7.775)	-	-	(7.913)
Stanje 31. decembra 2021.	9.933	19.020	515	992	30.460

Na datum 31. decembar 2021. godine je izvršena rezervacija u iznosu od 16.685 hiljada KM po osnovu sudskih sporova koji se vode između Bosnalijek d.d. Sarajevo, Grama LLC i Imperia Pharma LLC.

29. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Dobavljači u inostranstvu	3.089	5.354
Dobavljači u zemlji	2.346	3.925
	5.435	9.279

Prosječan period plaćanja obaveza prema dobavljačima je 30 dana (31. decembar 2020. 55 dana). Kamata se ne obračunava na obaveze prema dobavljačima. Društvo nije dalo nikakve instrumente osiguranja plaćanja za obaveze prema dobavljačima.

30. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze za dividende	8.395	7.847
Obaveze prema zaposlenima	1.986	2.175
Obaveze za doprinose, porez i naknade	1.810	872
Obaveze za bonuse za zaposlene	1.585	1.842
Obaveze za porez na dobit	536	-
Obaveze za PDV	479	742
Obaveze za ugovore o djelima	242	223
Ostale obaveze	863	677
	15.896	14.378

31. KRATKOROČNA PASIVNA RAZGRANIČENJA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obračunati troškovi perioda	4.779	3.637
Odgođeni prihodi narednog perioda	248	7
Zavisni troškovi nabavke	14	201
	5.041	3.845

32. PREUZETE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2021. godine, Društvo ima 151 hiljadu KM obaveza za zakup (31. decembar 2020. 72 hiljade KM).

33. SUDSKI POSTUPCI

Na dan 31. decembra 2021. godine Društvo vodi 23 sudskih postupaka protiv svojih dužnika.

34. POTENCIJALNE OBAVEZE

Na dan 31. decembra 2021. godine protiv Društva se vodi 50 sudskih postupaka od strane povjerilaca radi naplate njihovih potraživanja.

Društvo je sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine rezervisalo 19.020 hiljada KM, što Uprava procjenjuje dovoljnim za pokriće rizika nastanka obaveza iz sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA**35.1. Isplate članovima Uprave i Nadzornog odbora**

	2021.	2020.
Bruto plate	1.417	1.420
Bonusi	1.240	966
Ostale naknade	64	65
Ukupno	2.721	2.451

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

36.1. Upravljanje kapitalnim rizikom

Društvo upravlja kapitalom na način da omogući nastavak poslovanja i maksimizira povrat vlasnicima nalazeći optimalni odnos duga i kapitala. Opšta strategija Društva nije promijenjena u odnosu na 2020. godinu. Finansijska struktura Društva uključuje primljene kredite (Napomena 26.), obaveze po osnovu finansijskog najma i operativnog najma (Napomena 27.), te vlastiti kapital kako je prikazano u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

36.1.1. Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesečnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora finansiranja.

Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Primljeni krediti i najam	81.297	93.322
Gotovina	(24.302)	(16.038)
Neto dug	56.995	77.284
Kapital	196.664	189.820
Omjer neto duga i kapitala	28,98%	40,71 %

36.2. Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Finansijska sredstva		
<u>Po amortiziranom trošku:</u>		
Gotovina	24.302	16.038
Dati depoziti i pozajmice	7.662	7.549
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	95.233	101.738
	127.197	125.325
Finansijske obaveze		
<u>Po amortizacionom trošku:</u>		
Uzeti krediti	79.931	91.845
Obaveze po finansijskom i operativnom najmu	1.366	1.477
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	21.330	23.661
	102.628	116.983

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.3. Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Sektor Korporativnih finansija, unutar Društva, pruža usluge operacijama, koordinira pristupom domaćim i međunarodnim finansijskim tržištima, nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na operacije Društva kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik, rizik kamatne stope i cjenovni rizik), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

36.4. Tržišni rizik

Aktivnosti Društva su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope.

Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Društva tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

36.5. Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	2021.	2020.	2021.	2020.
RUB	72.138	77.694	-	-
EUR	58.507	51.996	11.269	13.307
USD	214	197	212	543
CHF	-	-	32	11
GBP	2	2	12	11
HRK	5	1	2	2

36.5.1. Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa USD, GBP, CHF, HRK, SEK i RUB. U sljedećoj tabeli je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na strane valute. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši za imovinu i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa strane valute od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat na dobit i kapital bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

Valuta	Efekti promjene kursa	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Dobit ili gubitak	7.210	7.729

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika za EUR, jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.6. Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer plasira i posuđuje sredstva i po fiksnim i po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijsku imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni 36.8, upravljanje rizikom likvidnosti.

36.6.1. Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2021. bio bi umanjen / uvećan za iznos od 368 hiljada KM (2020. 429 hiljada KM).

36.7. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanj enje rizika i finansijskih gubitaka. Izloženost Društva i kreditni rejting klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je razdijeljena između odobrenih klijenata. Kreditna izloženost kontrolira se ograničenjima klijenata koje godišnje pregleda i odobrava Uprava.

Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata u različitim industrijama i geografskim područjima. Društvo nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili grupi kupaca koji imaju slične osobine. Društvo definira kupce da imaju slične osobine ako su povezana lica.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanj enja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Društva kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

36.8. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Društva za likvidnim sredstvima. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća finansijske imovine i obaveza.

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.8. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

36.8.1 Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 2 mjeseca	2 - 3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.								
Bez kamata	-	32.410	7.926	7.926	23.718	47.556	-	119.535
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,22%	9	9	9	27	6.049	1.906	8.009
		32.419	7.935	7.935	23.745	53.605	1.906	127.544
31. decembar 2020.								
Bez kamata	-	25.711	8.379	8.379	25.032	50.275	-	117.776
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	3,22%	9	9	9	27	5.942	1.901	7.897
		25.720	8.388	8.388	25.059	56.217	1.901	125.673

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Društva za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeca nederivativnih finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec	1 - 2 mjeseca	2 - 3 mjeseci	3 - 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.								
Bez kamata	-	7.954	453	453	1.359	11.111	-	21.330
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	2,44%	316	846	846	2.542	4.382	26.369	35.301
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,70%	3.141	2.135	135	18.835	24.432	474	49.152
		11.411	3.434	1.434	22.736	39.925	26.843	105.783
31. decembar 2020.								
Bez kamata	-	7.309	773	773	2.319	12.487	-	23.661
Instrumenti po promjenljivoj kamatnoj stopi	2,32%	766	766	766	2.298	3.894	26.719	35.209
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	1,72%	3.153	8.549	24.341	312	24.447	667	61.469
		3.919	9.315	25.107	2.610	28.341	27.386	120.339

Bosnalijek d.d. Sarajevo

Napomene uz odvojene finansijske izvještaje

za godinu završenu 31. decembra 2021.

(svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

36. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

36.9. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava vjeruje da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza koja je u odvojene finansijske izvještaje unesena prema amortizovanom trošku odgovora njihovoj približnoj fer vrijednosti.

37. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Rusija je 24. februara 2022. godine započela vojne akcije na teritoriju Ukrajine.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Društvo ima ulaganja u zavisno lice u Rusiji u 100% vlasništvu OOO Bosnalek RUS, Moskva. Knjigovodstvena vrijednost predmetnih ulaganja na dan 31. decembra 2021. godine prikazana je u Napomeni 16. „Ulaganja u zavisna društva“ i iznosi 358 hiljada KM.

Osim toga, Društvo je imalo potraživanja od kupaca i prihode od prodaje prema trećim stranama u Ukrajini i Rusiji na dan 31. decembra i za godinu koja je tada završila, u sljedećim iznosima:

U hiljadama KM	Ukrajina		Rusija	
	Potraživanja od kupaca	Prihodi od prodaje	Potraživanja od kupaca	Prihodi od prodaje
Stanje na 31/12/2021	1.173	3.585	70.593	89.000
Naknadna naplata potraživanja do 30. juna 2022. godine	(1.173)	-	(37.003)	-
Neto izloženost	-	-	33.590	-

Osim gore navedenih transakcija, nema drugih transakcija s trećim stranama u Ukrajini i Rusiji.

Na dan 31. decembra 2021. potraživanja u Rusiji osigurana su bankovnom garancijom izdatom od Sberbank Moskva u iznosu od 2.800.000.000 RUB (64.512 hiljada KM) s rokom trajanja do 30. decembra 2022.

Tokom perioda od sukoba do datuma izdavanja odvojenih finansijskih izvještaja, Društvo je nastavilo trgovinu na ruskom tržištu različitim transportnim pravcima.

Kako se sukob nastavlja razvijati, izazovno je predvidjeti puni obim i trajanje njegovih poslovnih i ekonomskih implikacija. Posljedično, ove okolnosti mogu utjecati na Društvo s izazovima koji se odnose na ulaganja i poslovanje uglavnom u Rusiji i Ukrajini zbog odgovarajućih mjera i politika državnih tijela koje su već provedene ili bi se mogle provesti u budućnosti.

Uprava Grupe pomno prati razvoj događaja koji bi mogao utjecati na trgovinske aktivnosti uključujući sankcije, radnje vlada i razvoj događaja u samoj Ukrajini. Uprava će dodatno procijeniti utjecaj na ulaganja i poslovne operacije te će preduzeti sve potencijalne potrebne radnje jer su činjenice i okolnosti podložne promjenama i mogu utjecati na strategije trgovanja i prepreke na tržištima zahvaćenim sukobom.

U ovoj fazi Uprava nije u mogućnosti pouzdano procijeniti dugotrajni efekat na buduće prihode i ulaganja Društva budući da se događaji razvijaju iz dana u dan.

Sudski sporovi između Bosnalijek d.d. Sarajevo, Grama LLC i Imperia Pharma LLC za koje je na 31. decembar 2021. godine izvršena rezervacija u iznosu od 16.685 hiljada KM su okončani u korist Bosnalijeka 24. februara 2022. godine.

